14- LABORATORIYA ISHI

MAVZU: ZAMONAVIY ALOQA XIZMATLARINI TAQDIM ETISHDA QO'LLANILADIGAN QURILMALAR (XDSL, FTTX, GPON) MODEMLARINI SOZLASHNI O'RGANISH.

14.1 Ishdan maqsad

(xDSL, Fttx, Gpon) modemlarini sozlashni o'rganish.

14.2 Laboratoriya mashgʻulotiga topshiriq

Laboratoriya mashgʻuloti boʻyicha talabalarga mavzu yuzasidan xDSL, Fttx, Gpon modemlarini individual sozlashni bajarib uni oʻquv mashgʻulotida himoya qiladi va bajargan ishlarni rasmga olib xisobot qiladi hisobotda nazorat savollariga xam javob beradi xisobotni HEMIS tizimiga yuklash talab etiladi.

14.3 Adabiyotlar ro'yxati

- 1. IMS: IP multimedia subsystem concepts and services, Miika Poiselka & George Mayer, 2009 Publishing by John Wiley&Sons Inc., Hoboken New Jersey, USA.
- 2. IP multimedia subsystem, Taylor & Francis group, Syed A.Ahson, Muhammad Ilyas. 2009, UK.
- 3. Optical fiber communication: System and impairments., 2002y., Elseiver scinece, USA
- 4. https://modems.uz/gpon/hg8245h-gpon/

14.4 Nazorat savollari

- 1. xDSL modemlarining qanday turlari mavjud?
- 2. Fttx texnologiyasi modemlarining qanday turlari mavjud?
- 3. Gpon texnologiyasi modemlarining qanday turlari mavjud?
- 4. xDSL modemlarining uzatish tezligi qancha?
- 5. Fttx texnologiyasi modemlarining uzatish tezligi qancha?
- 6. Gpon texnologiyasi modemlarining uzatish tezligi qancha?
- 7. Sizga qaysi texnologiya ma'qul v anima uchun?

xDSL, Fttx, modem sozlashlarini o'quv jarayonda ko'rsatib o'tamiz, HG8245H-GPON o'rnatish bo'yicha ko'rsatmalar beramiz.

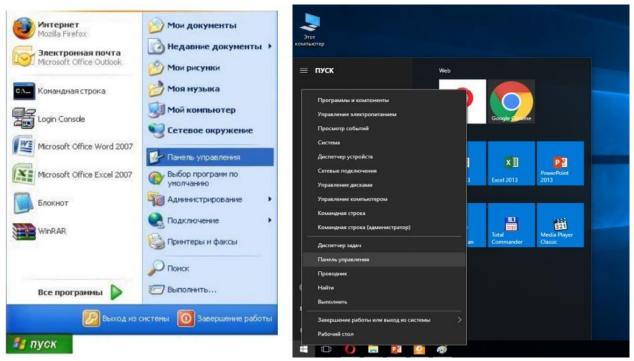

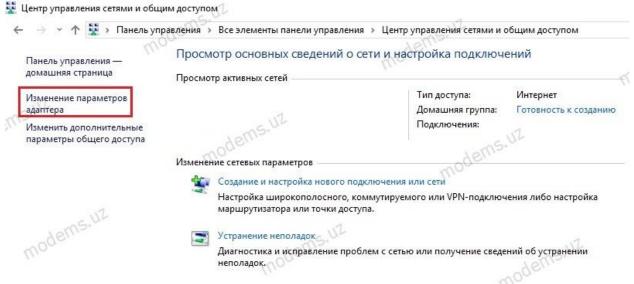
14 14.1 –rasm. Router ulanish turi: PPPoE

Misol Uzonline provayderining sozlamalarini ko'ramiz:

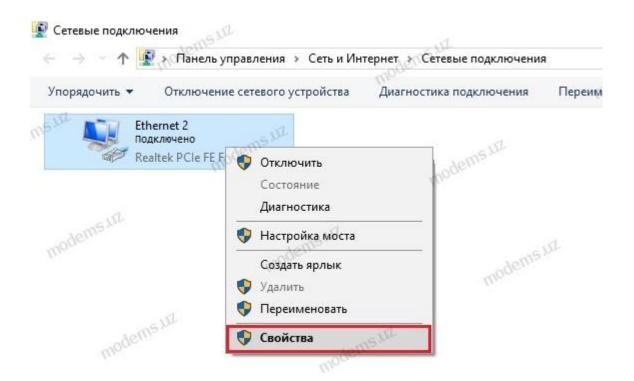
- 1. Sozlash uchun siz HG8245H modemining LAN1 ga shaxsiy kompyuterni ulashingiz kerak.
- 2. Modemni tarmoqqa va kompyuteringizga ulaganingizdan so'ng modemni yoqing tarmoq va siz tarmoq interfeysini sozlashingiz kerak. Rasmda ko'rsatilganidek, "Ishga tushirish" menyusiga o'ting "Boshqarish paneli" (Windows xp, Windows7). Windows uchun **Win+X** tugmalar birikmasi yordamida va Boshqaruv panelini tanlash orqali ochilishi mumkin.

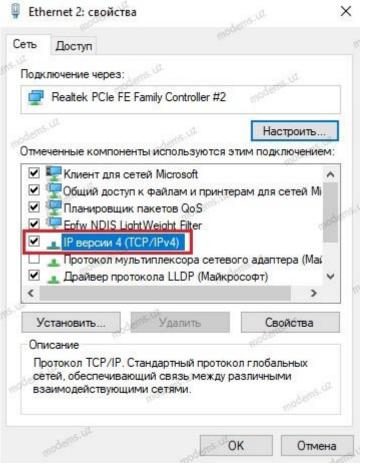
3. "Boshqarish paneli" da "Тагто va almashish markazi - Центр управления сетями и общим доступом" ni tanlang. Chap ramkadagi "Тагто va almashish markazi - Центре управления сетями" da rasmda ko'rsatilganidek, "Тагто ulanishlarini boshqarish - Управление сетевыми подключениями" bandini (yoki "adapter sozlamalarini o'zgartirish - изменение параметров адаптера" bandini) tanlang.

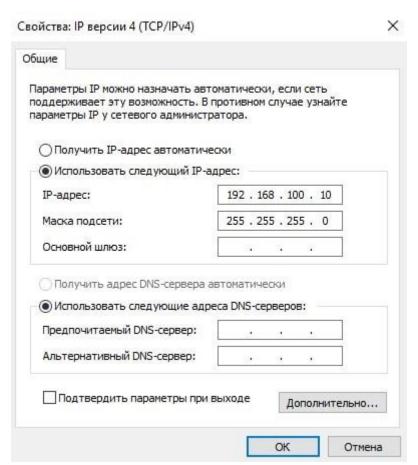
4. Ochilgan oynada Mahalliy ulanish belgisini tanlang va ustiga o'ng tugmasini bosing va kontekst menyusida " Свойства" ni tanlang.

5. Siz LAN ulanish xususiyatlariga ega oynani ko'rasiz. Протокол Интернета версии 4 tanlang va **Свойства**-ni bosing.

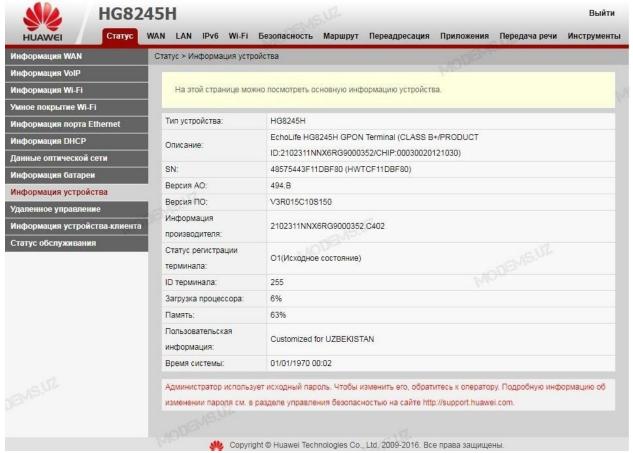
6. Keyinchalik, "TCP/IPv4 protokoli" xususiyatlari oynasi ochiladi. Rasmda ko'rsatilganidek, TCP/IP sozlamalarini to'ldiring va OK ni bosing.

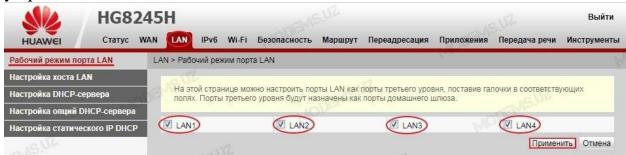
7. Keyinchalik, brauzerni ochishingiz kerak (Google, Mozilla Firefox, Opera, Internet Explorer va boshqalar). Brauzerning manzil satrida biror narsa yozilgan bo'lsa, uni o'chirib tashlashingiz kerak, keyin 192.168.100.1 routerning standart IP manzilini kiriting va klaviaturada **Enter** tugmasini bosing. Shundan so'ng, foydalanuvchi nomi va parolni so'ragan oyna paydo bo'ladi (router sozlamalarini kiritish uchun). Routerda bo'yicha foydalanuvchi nomi **telecomadmin**, parol esa **admintelecom.**

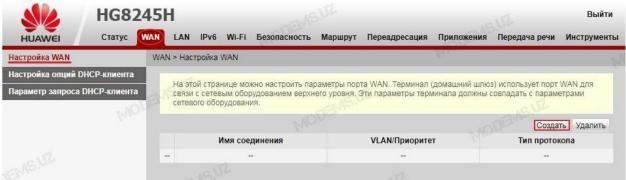
8. Modem uchun login va parolni kiritgandan so'ng, modem sozlamalari bilan oyna ochiladi.

9. Keyin, siz Lan>>>LAN portining ish rejimiga o'tishingiz va LAN1, LAN2, LAN3, LAN4 uchun katakchalarni belgilashingiz kerak. Bu barcha 4 LAN portlarini yoqish uchun kerak.

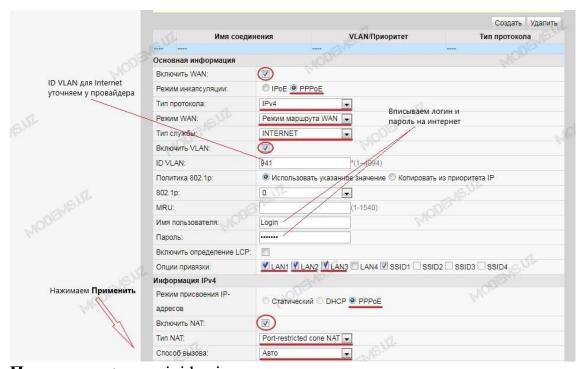

10. Endi siz Internetga ulanishni yaratishingiz kerak, buning uchun WAN>>> WAN sozlamalariga o'tamiz va Создать tugmasini bosing.

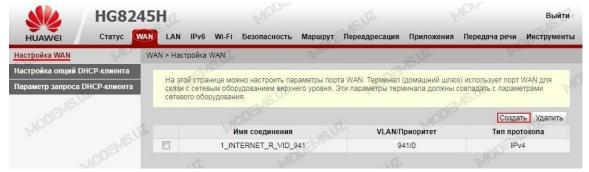
- 11. Internetga ulanishni quyidagi tarzda o'rnating:
- WAN parametri yonidagi katakchani belgilang
- Kapsülleme rejimi PPPoE ni tanlang

- Protokol turi IPv4 ni tanlang
- WAN rejimi WAN marshrut rejimini tanlang
- Xizmat turi INTERNET ni tanlang
- VLAN-ni yoqish yonidagi katakchani belgilang
- INTERNET uchun VLAN ID qiymati 700 (Uzonline provayderi Sirdaryo viloyati) ga oʻrnatiladi. Boshqa hududlar va provayderlar uchun ushbu parametr provayderning STP bilan tekshirilishi kerak
- 802.1p Policy parametri uchun Belgilangan qiymatdan foydalanish-ni tanlang
- 802.1p va MRU parametrlari rasmdagi kabi ko'rsatilgan
- Foydalanuvchi nomi / Parol maydonlarida Internet xizmati (provayderingiz tomonidan taqdim etilgan) uchun hisob ma'lumotlarini (Login / Parol) kiriting.
- Bog'lash parametrlari ustunida LAN1, LAN2, LAN3 (Internet portlari) ga qarshi katakchalarni belgilang.
- Ustun IP manzilini belgilash rejimida PPPoE indikatorini tanlang
- NAT-ni yoqish yonidagi katakchani belgilang
- NAT turi Port bilan cheklangan konus NAT ni tanlang
- Qo'ng'iroq qilish usuli Avto-ni tanlang

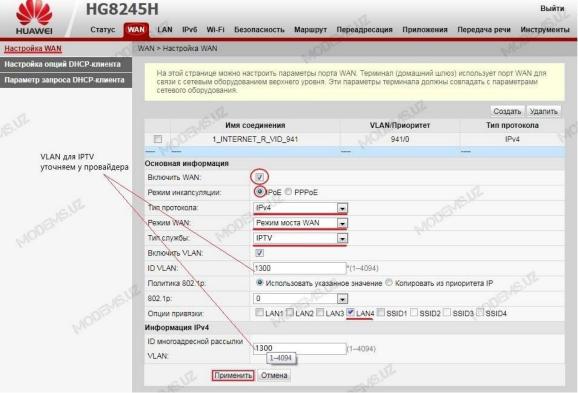
Применить tugmasini bosing

12. IPTV-dan foydalana olmaganlar uchun 14-bandga o'ting! Endi siz IPTV uchun 2-ulanishni yaratishingiz kerak. Buni amalga oshirish uchun yana "Создать" tugmasini bosing.

Keyin, IPTV uchun ulanishni quyidagicha sozlang:

- WAN parametri yonidagi katakchani belgilang
- Inkapsulyatsiya rejimi IPoE ni tanlang
- Protokol turi IPv4 ni tanlang
- WAN rejimi WAN ko'prigi rejimini tanlang
- Xizmat turini tanlang IPTV
- VLAN-ni yoqish yonidagi katakchani belgilang
- IPTV uchun VLAN ID qiymati 541 (Uzonline provayderi Sirdaryo viloyati) ga oʻrnatiladi. Boshqa hududlar va provayderlar uchun ushbu parametr provayderning STP bilan tekshirilishi kerak
- 802.1p va MRU parametrlari rasmdagi kabi ko'rsatilgan
- Bog'lash parametrlari ustunida LAN4 (IPTV uchun port) ga qarshi katakchani belgilang.
- VLAN multicast ID ustunida 506 ni belgilang

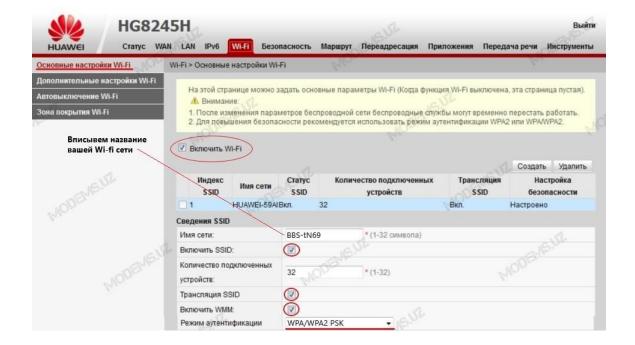
Применить tugmasini bosing

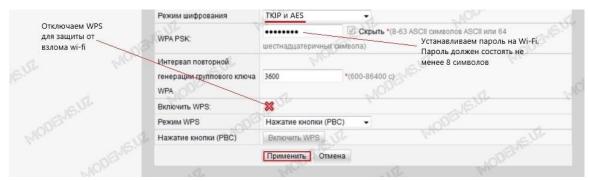
13. IPTV toʻgʻri ishlashi uchun Ilovalar>>> IGMP sozlamalariga oʻting va quyidagi tarzda sozlang:

Enable IGMP-ni Ha-ga o'rnating IGMP Mode indikatori uchun qiymatni Snooping ga o'rnating PPPoE WAN Snooping rejimi IPoE va PPPoE ni o'rnatdi

1	HG8245H						Выйти	
HUAWEI	Статус WAN	LAN IPv6 Wi-Fi Безоп	асность Маршр	ут Пе	ереадресация	Приложения	Передача речи	Инструменты
Приложение USB	1 (20.	Триложения > Настройка IGMP	- N	0/2			61/1	9
Настройка ALG	Byr.	A Linear Section Control of Contr		000000000000000000000000000000000000000				
Настройка UPnP		На этой странице можно настроить параметры IGMP. Функцию IGMP можно включить для портов WAN, только когда IGMP работает в режиме шлюза. Можно настроить надежность и версию IGMP-прокси, а также параметры основного						
Настройка ARP		запроса и запроса группы, только когда терминал работает как шлюз и функция IGMP-прокси включена.						
Настройка веб-интерфейса		Включить IGMP:	Да			Mr.		
Настройка DDNS		Режим IGMP:	Snooping	T	MON			
Настройка IGMP		Включить прокси WAN в	По					
Настройка умного канала		режиме моста:	Да	*				
Макс. подключенных устройств		Режим прокси PPPoE WAN:	PPPoE	v				
Пинг ARP		Режим PPPoE WAN Snooping:	ІРоЕ и РРРоЕ	•				
Настройка DNS		Версия IGMP-прокси:	V2	~		Mon		
Тайм-аут ARP		Отмеченный приоритет IP:			(0~7)			
MODELINE!		Отмеченный приоритет 802.1p:		-51.	(0~7)			
		Надежность:	2	87	* (диалазон: 1–10; по умолчанию: 2)			
		Интервал общего запроса:	* (диапазон: 1–5000; единица: с			, по умолчанию: 12	25)	
		Тайм-аут ответа на общий запрос:	100		* (диапазон: 1–255; единица: 0,1 с; по умолчанию: 100) * (диапазон: 1–10; по умолчанию: 2)			
		Количество запросов группы:	2					
		Интервал запросов группы:	10		* (диалазон: 1–5000; единица: 0,1 с; по умолчанию: 10)			

14. Wi-Fi>>> asosiy Wi-Fi sozlamalarida Wi-Fi ulanish sozlamalariga o'ting va rasmlarda ko'rsatilganidek sozlang.

Применить tugmasini bosing

Shu bilan sizni tabriklayman, siz modemingizni o'rnatdingiz!